

HO:s myndighetsenkät 2005

Undersökning om myndigheters arbete för att genomföra
handikappolitiken enligt förordning (SFS 2001:526)

Så här lyder förordningen i sin helhet**"Förordning (2001:526) om de statliga myndigheternas ansvar för genomförandet av handikappolitiken.****Genomförandet av de handikappolitiska målen**

1 § Myndigheter under regeringen ska utforma och bedriva sin verksamhet med beaktande av de handikappolitiska målen. Myndigheterna ska verka för att personer med funktionshinder ges full delaktighet i samhällslivet och jämlikhet i levnadsvillkor. Myndigheterna ska särskilt verka för att deras lokaler, verksamhet och information är tillgängliga för personer med funktionshinder. I detta arbete ska Förenta nationernas standardregler för att tillförsäkra människor med funktionsnedsättning delaktighet och jämlikhet vara vägledande.

Planering och samråd

2 § Myndigheterna ska i arbetet med att göra myndigheternas lokaler, verksamhet och information mer tillgängliga för personer med funktionshinder genomföra inventeringar och utarbeta handlingsplaner. Denna skyldighet gäller dock inte om det är uppenbart att det inte behövs med hänsyn till verksamhetens art.

3 § Myndigheterna ska, när det finns anledning till det, samråda med Handikappombudsmannen om hur insatser enligt denna förordning ska utformas."

Handikappombudsmannen (HO) 2005-10-01

Titel: HO:s myndighetsenkät 2005. Undersökning om myndigheters arbete för att genomföra handikappolitiken enligt förordning (SFS 2001:526).

Dnr 2005/2518

Utredare: Birgitta Mekibes.

Rapporten (i word och PDF-format) finns att ladda ner från HO:s webbplats: www.ho.se.

Utskrivna kopior eller alternativa format kan beställas från HO.

Postadress: Handikappombudsmannen, Box 49132, 100 29 Stockholm

E-post: info@ho.se

Fax: 08-20 43 53, telefon: 08-20 17 70, texttelefon: 08-406 65 59,

nummer för SMS: 070-555 11 58

Missiv

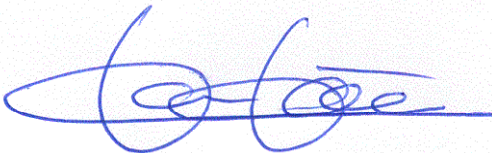
I regleringsbrevet för Handikappombudsmannen år 2005 har följande uppdrag givits.

”Handikappombudsmannen skall redovisa hur många myndigheter som upprättat handlingsplaner för hur deras lokaler, verksamhet och information skall bli tillgängligare för personer med funktionshinder. Handikappombudsmannen skall också göra en bedömning av kvaliteten i myndigheternas arbete. Kartläggningen skall redovisas senast den 1 oktober 2005.”

Rapporten bygger på en enkät till samtliga statliga myndigheter i augusti 2005. I analysen jämförs resultatet i år med resultaten från handikappombudsmannens enkäter 2003 och 2004.

Härmed överlämnas rapporten ” HO:s myndighetsenkät 2005. Undersökning om myndigheters arbete för att genomföra handikappolitiken enligt förordning (SFS 2001:526).

Stockholm, Oktober 2005

Lars Löow
Handikappombudsman

Innehåll

Missiv	3
Redovisning av HO:s enkät 2005.....	5
Sammanfattning	5
Hur går myndigheternas arbete med att ta fram handlingsplaner?	5
Skillnaden mellan myndigheter under olika departement	6
Handlingsplanernas kvalitet.....	8
Hur ser framtiden ut?	10
Mer stöd och information	12
Överväganden och förslag	12
BILAGA 1: Tabeller	16
BILAGA 2: Svarande och bortfall.....	20

Redovisning av HO:s enkät 2005

Sammanfattning

Myndigheterna ska ta fram handlingsplaner för hur deras lokaler, verksamhet och information ska bli mer tillgängliga för personer med funktionshinder. Statsförvaltningen ska vara ett föredöme i att göra samhället tillgängligt. Det står i förordningen (2001:526) som kom för drygt fyra år sedan. Handikappombudsmannen (HO) har undersökt vilket genomslag förordningen fått i praktiken.

HO skickade i början av augusti i år på regeringens uppdrag ut en enkät till samtliga statliga myndigheter i Sverige. Enkäten syftade till att följa upp resultatet från de enkäter som skickades till myndigheterna 2003 och 2004. Årets enkät följer samma struktur som tidigare enkäter. Liksom dessa handlar den om hur långt de statliga myndigheterna kommit i arbetet med att upprätta handlingsplaner samt på samma sätt som förra årets enkät om kvalitén i myndigheternas tillgänglighetsarbete.

Av 395 statliga myndigheter har 363 besvarat enkäten. Svarsfrekvensen var 92 procent. Endast de 363 som svarat ingår i analysen. Sammanställningen av enkätresultatet visar att

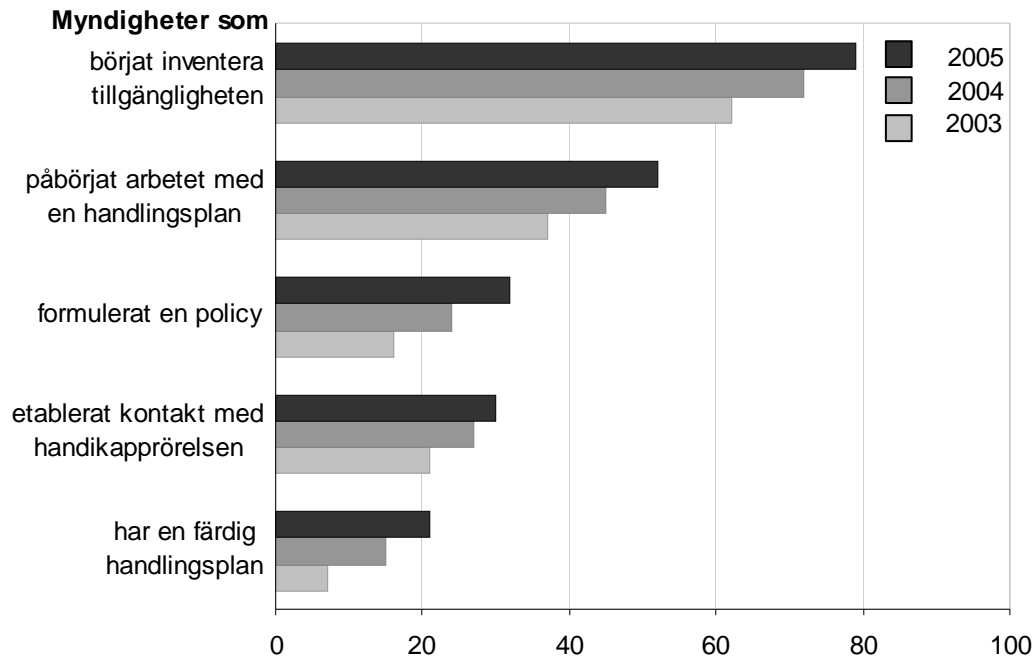
- 52 procent av de statliga myndigheterna har påbörjat arbetet med att ta fram en handlingsplan
- 32 procent av myndigheterna har formulerat en policy för arbetet med att göra myndigheten tillgänglig
- 79 procent av myndigheterna har påbörjat inventeringar av tillgängligheten
- 30 procent av myndigheterna har etablerat kontakt med handikapprörelsen
- 21 procent har en färdig handlingsplan.

Hur går myndigheternas arbete med att ta fram handlingsplaner?

I diagrammet på nästa sida redovisas svaren på frågor som ställdes i enkäten om myndigheternas arbete med handlingsplan. I jämfört med tidigare undersökningar har andelen myndigheter som påbörjat arbetet med handlingsplaner successivt ökat från 37 procent 2003, till 45 procent 2004 och 52 procent i år.

Diagram 1
Hur går det för myndigheterna i deras arbete med att ta fram handlingsplaner?

Andel (%) av samtliga myndigheter enligt HO:s enkät 2003, 2004 och 2005.

Källa: Handikappombudsmannen (HO) 2005

Procent

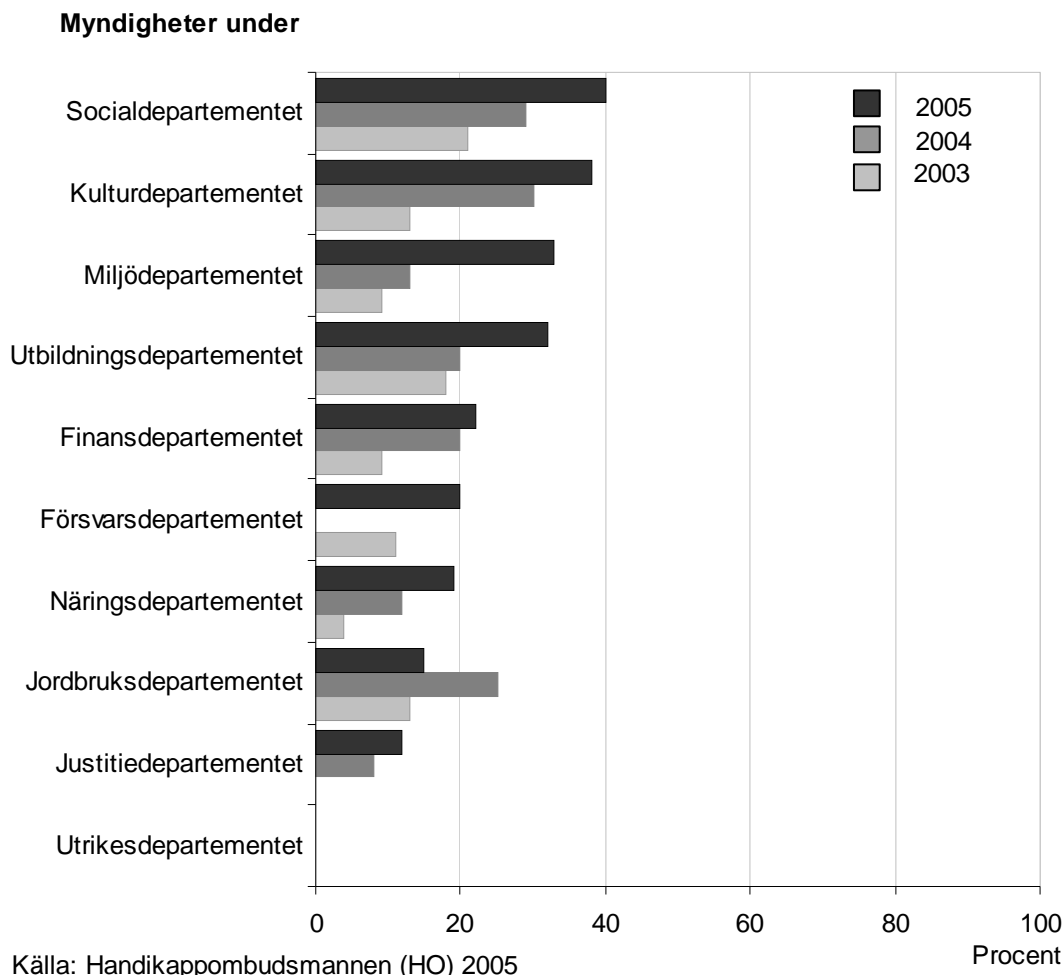
Andelen myndigheter som formulerat en policy, börjat inventera tillgängligheten, och etablerat kontakt med handikapprörelsen har också ökat. Det har även andelen myndigheterna som har en färdig handlingsplan. I år uppger 21 procent att de har en handlingsplan, jämfört med förra årets 15 procent och föregående års 7 procent. Ökningen är svag, mellan 5 och 10 procent högre, och den är ungefär lika stor för alla frågor som redovisas i diagrammet.

Skillnaden mellan myndigheter under olika departement

Diagrammet nedan visar på skillnaden mellan resultaten från HO:s enkäter 2003, 2004 och 2005.

Diagram 2
Myndigheter som har handlingsplan för hur lokalerna, verksamheten och informationen ska bli tillgängliga för personer med funktionshinder enligt förordning 2001:526.¹

Andel (%) av myndigheter under respektive departement 2003, 2004 och 2005.²

Totalt uppger 77 myndigheter, 21 procent av de 363 myndigheterna i år att de har färdiga handlingsplaner för hur lokalerna, verksamheten och informationen ska bli tillgängliga för personer med funktionshinder. De departement som har den största andelen myndigheter med färdig handlingsplan 2005 har placerats överst i diagrammet.

Diagrammet visar att myndigheter under Socialdepartementet och Kulturdepartementet ligger längst framme med att göra handlingsplaner för

¹ En reservation bör ges till samtliga procentsiffror i diagrammen med departementsindelning. Det handlar ibland om låga totalsiffror. Fyra departement omfattar i årets undersökning färre än tio myndigheter vardera. Därför kan procentalen variera med stora steg. HO:s bedömning är att de ändå tydliggör skillnader mellan grupperna.

² I bilaga 1, tabell 1 finns en sammanställning över antalet myndigheter som svarat på HO:s enkät 2003, 2004 och 2005. I bilaga 2 finns listor på myndigheter under varje departement som uppger att de har en färdig handlingsplan, planerar att ta fram en handlingsplan till våren 2006, etc.

tillgänglighet. Men än så länge har knappt 40 procent av myndigheter under dessa departement en plan. Även myndigheter under Miljödepartementet och Utbildningsdepartementet har förbättrat sitt resultat jämfört med tidigare år. Nu har omkring en tredjedel av dessa myndigheter en handlingsplan.

Även i år har färre än en femtedel av myndigheterna under Justitiedepartementet, Jordbruksdepartementet och Försvarsdepartementet³ en plan för tillgänglighet. De som kommit igång sämst med arbetet med handlingsplaner är myndigheter under Utrikesdepartementet. Ingen av dessa myndigheter har någon plan ännu.

Det bör noteras att åtta av de fjorton sektorsmyndigheterna⁴ uppger att de har en färdig handlingsplan. Det rör sig om Arbetsmiljöverket, Banverket, Boverket, Sjöfartsverket, Socialstyrelsen, Statens kulturråd, Riksförsäkringsverket och Vägverket. Förra året hade endast fyra sektorsmyndigheter en plan.

HO konstaterar att arbetet med handlingsplaner går framåt men att det går alltför långsamt.

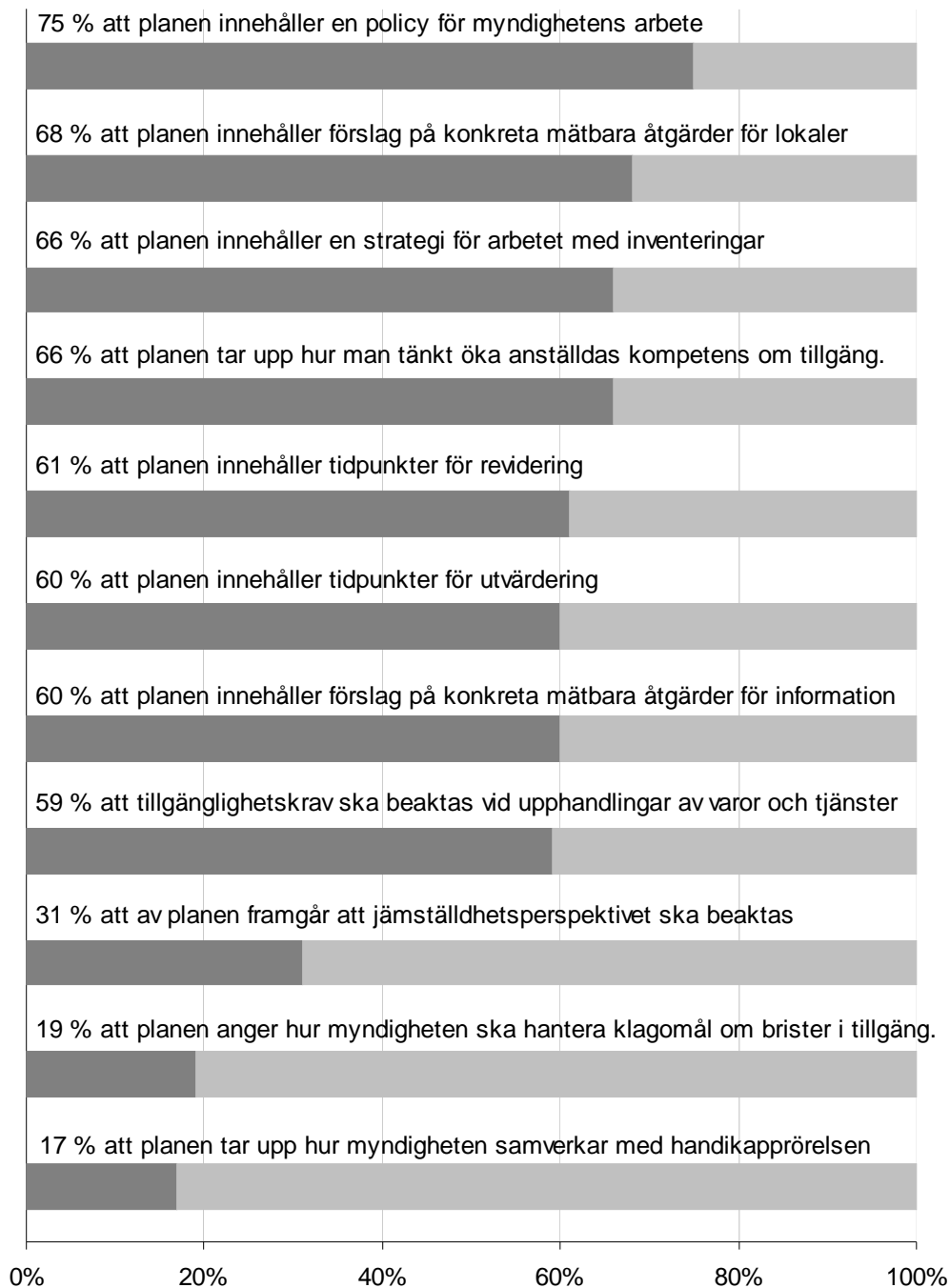
Handlingsplanernas kvalitet

Kvalitén i arbetet med handlingsplaner belyses genom att myndigheterna svarat på ett antal frågor om planens innehåll. Kriterier för bedömningen grundar sig främst på de krav som tas upp i Handikappombudsmannens ”Riktlinjer för en tillgänglig statsförvaltning”. Exempel på kriterier är om handlingsplanen innehåller en policy för arbetet eller om handlingsplanen nyligen reviderats.

Här presenteras enkätresultatet för de 77 myndigheter som svarat att de har en handlingsplan 2005.

³ Notera att i år uppger en femtedel av myndigheterna under Försvarsdepartementet att de har en färdig handlingsplan. Förra året hade ingen av dessa myndigheter en handlingsplan och året dessförinnan uppgav 11 procent att de hade en plan. Differensen mellan åren kan bero på bortfall eller att frågan preciserats bättre i de två senaste enkäterna, nämligen att HO avser handlingsplan enligt förordning 2001:526.

⁴ De myndigheter som har ett särskilt ansvar för att genomföra handikappolitiken inom sin sektor kallas sektorsmyndigheter. Sektorsmyndigheter är Arbetsmiljöverket, Arbetsmarknadsverket, Banverket, Boverket, Konsumentverket, Luftfartsstyrelsen (sedan januari 2005), Post- och telestyrelsen, Sjöfartsverket, Socialstyrelsen, Statens kulturråd, Statens skolverk, Riksantikvarieämbetet, Riksförsäkringsverket och Vägverket.

Diagram 3**Av de 77 myndigheter som har en handlingsplan anger**

Andel (%) av 77 myndigheter som har en färdig handlingsplan. Myndigheterna har försökt göra en egenbedömning av sin handlingsplan genom att besvara ett antal frågor. Figuren visar handlingsplanernas status.

Framsteg

De flesta planer innehåller viktiga kriterier för ett målinriktat tillgänglighetsarbete. Tre av fyra myndigheter anger att planen innehåller en

policy för deras arbete. Två av tre myndigheter anger att planen innehåller förslag på konkreta mätbara åtgärder för att göra myndighetens lokaler tillgängliga. Lika stor andel anger att det finns en strategi för arbetet med inventeringar av lokaler, information och kommunikation och hur myndigheten tänkt öka de anställdas kompetens om tillgänglighet för personer med funktionshinder.

Något färre, omkring 60 procent, anger att planen innehåller tidpunkter för revidering och tidpunkter för utvärdering av planen. Lika stor andel anger att deras planer innehåller konkreta mätbara åtgärder för att göra myndighetens information och kommunikation tillgänglig.

Drygt hälften tar upp att tillgänglighetskrav ska beaktas i samband med att myndigheten gör upphandlingar av varor och tjänster.

Brister

Det är mindre vanligt att myndigheternas tillgänglighetsplaner innehåller moment om jämställdhet, rutiner för klagomål och samverkan med handikapprörelsen. Endast en tredjedel nämner att ett jämställdhetsperspektiv ska beaktas i myndighetens tillgänglighetsarbete. Färre än en femtedel av myndigheterna anger hur de ska hantera klagomål kring brister i tillgänglighet för personer med funktionshinder eller tar upp hur myndigheten samverkar med handikapprörelsen.

Visserligen har fler myndigheter en handlingsplan i år jämfört med föregående år, 77 jämfört med 49. Ändå visar svaren inte på någon större skillnad när det gäller planernas innehåll. Det var ungefär lika stor andel förra året som angivit att de fört in nämnda moment i sina handlingsplaner. Planernas kvalitet har alltså inte utvecklats nämnvärt sedan förra årets enkät.

Inte heller i år uppfyller någon myndighet samtliga kvalitetskriterier.

Hur ser framtiden ut?

Våren, 2003, antogs ”Riktlinjer för en tillgänglig statsförvaltning” som HO tagit fram på uppdrag av regeringen. Där definieras vad som menas med tillgänglighet. Fyra välbesökta seminarier anordnades för statliga myndigheter våren 2003 med ett uppföljningsseminarium våren 2005. Syftet var att sprida kunskap om riktlinjerna och ”design för alla” samt att informera om förordningen. Broschyrserien ”en myndighet för alla” togs fram av HO och delades ut vid seminarierna. Under hösten 2003 skickade HO ut sin årliga enkät till myndigheterna för första gången och hösten 2004

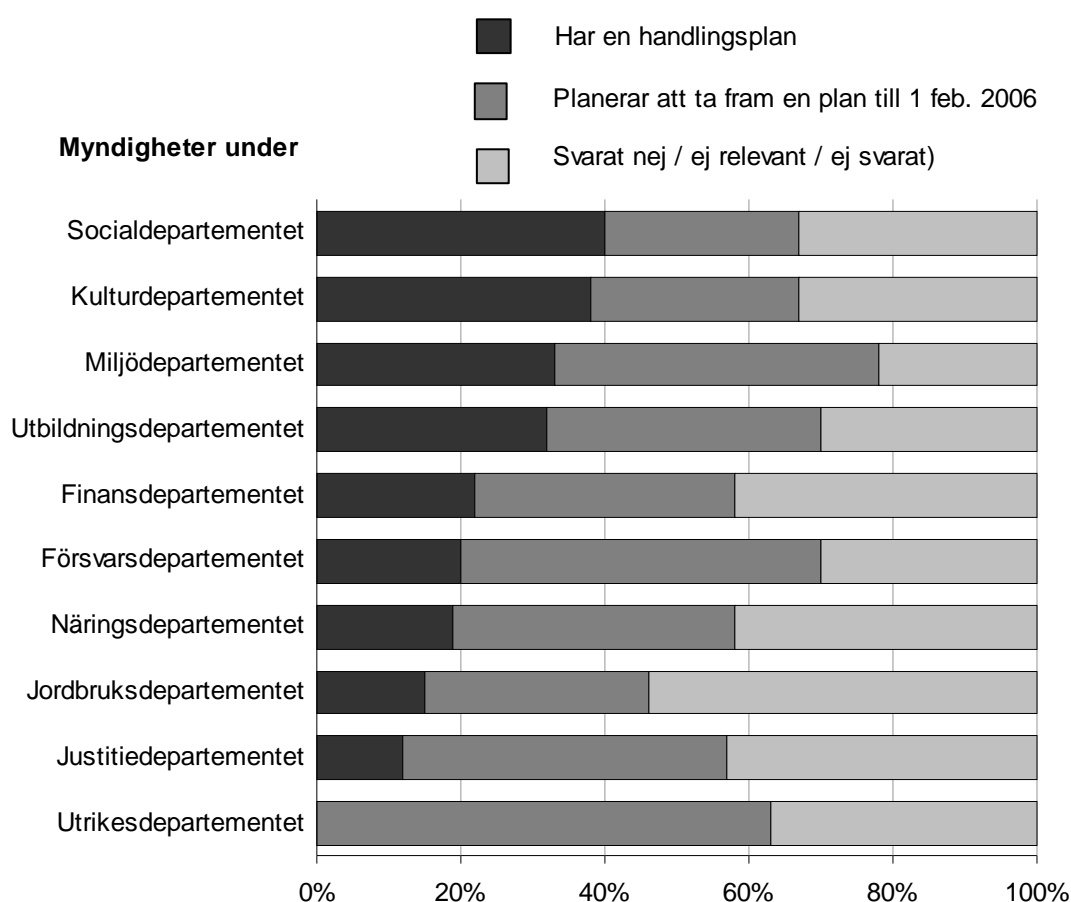
för andra gången. Resultatet från dessa enkäter har sammanställts i tre rapporter⁵ som redovisats för regeringen och distribuerats till samtliga myndigheter. Alla statliga myndigheter känner till förordningen.

I både årets och förra årets enkät ställdes en fråga till myndigheter som inte tagit fram en handlingsplan om deras framtida planer.

Diagram 4

Myndigheternas planmässiga arbete. Myndigheter som har en handlingsplan, planerar att utarbeta en handlingsplan enligt förordning 2001:526 och anta den före 1 februari 2006, och resterande (dvs. svarat nej, ej relevant, ej svarat).

Andel (%) av samtliga myndigheter under respektive departement. HO:s enkät 2005

Källa: Handikappombudsmannen (HO) 2005

Av samtliga 363 svaranden uppger 39 procent, 143 myndigheter, att de ska ta fram en handlingsplan och anta den före till den 1 februari 2006.

Som tidigare nämnts saknar idag alla de svarande myndigheterna under Utrikesdepartementet en handlingsplan. Men nu planerar två tredjedelar att

⁵ HO:s myndighetsenkät 2003, Hur tillgänglig är statsförvaltningen 2004, HO:s myndighetsenkät 2004

utarbete en plan och anta den före 1 februari 2006. Nästan hälften av myndigheterna under Förvarsdepartementet, Justitiedepartementet och Miljödepartementet har liknande planer.

Mer stöd och information

Myndigheterna efterfrågar stöd. En myndighet uttryckte följande ”Vi ser fram emot bildandet av den nya myndigheten (Handisam) och det stöd och råd som den nya myndigheten kan ge oss i vårt fortsatta arbete med att genomföra de handikappolitiska målen”.

Tre av fyra myndigheter anser att enkäten givit dem information som är användbar i det fortsatta arbetet med förordningen. Samtidigt efterfrågar myndigheterna mer information, främst genom goda exempel, faktablad och broschyrer. Myndigheterna önskar helst få information via webben och via nyhetsbrev.

Ett ökat stöd och samordning för utbyte av erfarenheter mellan myndigheterna kan hjälpa dem som inte kommit så långt att komma längre. HO anser att förslaget med den nya myndigheten på det handikappolitiska området är bra och att det är nödvändigt med ökade resurser för att stödja statsförvaltningens tillgänglighetsarbete.

När myndigheten inrättas kommer webbplatsen bli viktig som stöd för myndigheterna. Tillgänglighetscentrets webbplats (www.tillganglig.se) kan utgöra en bra grund. Syftet med webbplatsen är att ge myndigheter och andra aktörer råd och tips kring tillgänglighetsfrågor så att arbetet med att göra verksamhet, information och lokaler tillgängliga för människor med funktionshinder påskyndas.

Överväganden och förslag

Det har nu gått fem år sedan den nationella handlingsplanen antogs av riksdagen. Vi har alltså nått halvtid, men arbetet går för långsamt. Att staten ska vara ett föredöme i tillgänglighetsarbetet borde vara självklart. Regeringen har dessutom i en särskild förordning betonat betydelsen av detta. När effekterna av denna förordning dröjer är det angeläget att reflektera över orsakerna och se vad som kan göras för att påskynda tillgänglighetsarbetet.

Det ska framhållas att vissa myndigheter har kommit långt i sitt arbete. Men många har knappt börjat. Bara en av fem har idag en handlingsplan. Två av fem planerar ta fram en plan till nästa vår. Detta räcker inte om vi ska kunna se en reell förändring år 2010.

Att planera är en sak. En annan sak är att vidta faktiska åtgärder. De som har planer förväntas sätta igång ett systematiskt arbete med att förbättra tillgängligheten. De som ännu inte har planer saknar sannolikt både motiv och strategi för att sätta igång. Därför är det av yttersta vikt att deras strategi- och planarbete påbörjas. Annars kommer det att bli svårt att nå konkreta resultat både på kort och på lång sikt. Det krävs resultat före att politiken ska bli trovärdig. Det måste snart börja märkas i konkreta åtgärder för förbättrad tillgänglighet att det finns en nationell handlingsplan.

Det finns myndigheter, som inte gjort något, vars verksamhet är central för medborgarna. HO anser att det är anmärkningsvärt att vissa strategiska myndigheter har haft så lång startsträcka. Detta gäller t.ex. Arbetsmarknadsstyrelsen, länsarbetsnämnderna, polisen och många domstolar som har direkt kontakt med medborgarna.

Vissa myndigheter svarar fortfarande att de inte tänker ta fram någon handlingsplan eller att det inte är relevant. Det kan förvisso vara irrelevant på grund av t.ex. en organisationsförändring, att myndigheten upphör eller flyttas. Men när en myndighet som Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap, FAS, där forskning kring funktionshinder är en särskild uppgift för myndigheten, svarar att det inte är relevant är det problematiskt. Sannolikt är huvudproblemet fortfarande attityder. Behovet av åtgärder kopplas alltför ofta enbart till enskilda individen. Man ser behovet av åtgärder först när en person med hörselskada kommer till ett möte eller när en medarbetare skadas och får använda rullstol. Insikten om att tillgänglighet är en generell förbättring som gagnar alla saknas fortfarande hos många. Ett annat problem är att tillgänglighetsfrågor ofta ses enbart som kostsamma frågor som t.ex. att bygga om entrén eller toaletten. Andra saker som vikten av att ta pauser regelbundet eller att informationsmaterial är begripligt och finns i alternativa format ses sällan som en del i tillgänghetsarbetet. Kunskapen måste öka om att det som är bra för människor med funktionshinder oftast är bra för alla.

En vanlig bortförklaring som HO möter bland myndigheterna är att man menar att förordningen inte rör dem eftersom deras verksamhet inte direkt riktar sig till medborgarna. Oavsett om myndigheternas verksamhet vänder sig direkt till medborgarna eller inte framgår det av handlingsplanen att myndigheterna ska vara ett föredöme även som arbetsgivare. Myndigheterna borde även inse att trots att man i verksamheten sällan träffar medborgare med funktionshinder så är det rimligt att anta att människor med funktionshinder arbetar hos dem man samarbetar med eller att de som rekryteras kan ha funktionshinder, eller att anställda förvärvat

funktionshinder. Även om myndigheten inte riktar sig direkt till medborgaren borde det likaså vara grundläggande att myndighetens information ska kunna nå alla som vill ha den.

Det finns andra krav som myndigheterna ska leva upp till i t.ex. arbetsmiljölagen och i lagen med förbud mot diskriminering i arbetslivet på grund av funktionshinder. Det arbetet borde samordnas med tillgänglighetsarbetet. HO menar att det dessutom finns skäl att samordna det planerliga arbetet för jämställdhet och mångfald med kraven på att generellt förbättra tillgängligheten. Som det är idag verkar det finnas en hierarki bland diskrimineringsgrunderna. Det är inte rimligt att motiven för att göra något ska variera på det sättet. Vi är alla människor i första hand. Medborgarfokus och att vidta de åtgärder som krävs för att alla ska kunna delta på samma villkor är nödvändiga krav för en modern sammanhållen statsförvaltning.

HO vill erinra om att förordningen gäller alla myndigheter. De undantag som kan accepteras är i princip att myndigheten är mycket liten eller att det t.ex. är fara för rikets säkerhet att förändra en miljö.

En förutsättning för att myndigheten ska kunna ta emot stöd och vilja skapa bättre tillgänglighet är att myndigheternas ledning ställer sig bakom principen. För att fler ska sätta igång krävs åtgärder från regeringen. Ett effektivt sätt, som kontrolleras av Riksrevisionen, är att styra via myndigheternas regleringsbrev.

Undersökningen visar att 143 myndigheter utlovar att de ska anta en handlingsplan före den 1 februari 2006. Detta bör följas upp eftersom i förra årets enkät var det 103 myndigheter som planerade att ta fram en plan. Vi kan i år konstatera att det bara var 28 handlingsplaner fler än förra året. Universitet och högskolor fick i förra årets regleringsbrev inskrivet att de skulle arbeta med tillgänglighet.⁶ Enkäten visar att det har lett till att de förbättrat sitt resultat. Det understryker betydelsen av att regeringen även i regleringsbreven framhåller tillgänglighetsarbetet.

För nästa år anser HO att Arbetsmarknadsstyrelsen, Domstolsverket, Högskoleverket, Rikspolisstyrelsen och Skatteverket (avseende kronofogdemyndigheterna) bör få ett uppdrag eller mål i sina regleringsbrev

⁶ "Universitet och högskolor skall under 2005 upprätta en handlingsplan för hur lokalerna, verksamheterna och informationen skall bli tillgänglig för personer med funktionshinder enligt förordning (2001:526) om de statliga myndigheternas ansvar för genomförandet av handikappolitiken. Dessa handlingsplaner skall redovisas till regeringen senast den 1 mars 2006." Enligt regleringsbrev för budgetåret 2005 avseende Gemensamma bestämmelser för universitet och högskolor m.m.

att stödja och driva på tillgänglighetsarbetet inom sina områden. Syftet är att de ska stötta andra myndigheter inom sitt verksamhetsområde så att dessa ska kunna effektivisera sitt tillgänglighetsarbete.

Ett annat område där regeringen bör vara mer tydlig och konsekvent i sin styrning är kraven på myndigheternas kompetensförsörjning som numera återfinns i regleringsbrev. Som det är innevarande år ska etnisk och kulturell mångfald prioriteras. Även kön lyfts fram. HO anser att det är fel att diskrimineringsgrunderna prioriteras olika. Mot bakgrund av de handikappolitiska målen och att staten ska vara ett föredöme borde det vara självklart att även funktionshinderperspektivet ska ingå. HO anser därför att regeringen bör föra in krav på att redovisa mål kring att förbättra tillgängligheten på myndigheterna även inom ramen för kraven på kompetensförsörjningen.

BILAGA 1: Tabeller

Tabell 1

Antal myndigheter under respektive departement av de myndigheter som ingår i HO:s undersökningar 2003, 2004 respektive 2005

Antal och andel (%) myndigheter under respektive departement.

Departement	2003		2004		2005	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Justitiedepartementet	128	35	104	32	115	32
Utbildningsdepartementet	51	14	51	16	56	15
Finansdepartementet	56	16	51	16	55	15
Näringsdepartementet	47	13	49	15	54	15
Kulturdepartementet	24	7	20	6	24	7
Socialdepartementet	14	4	14	4	15	4
Jordbruksdepartementet	8	2	8	2,5	13	4
Försvarsdepartementet	9	2,5	8	2,5	10	3
Miljödepartementet	11	3	8	2,5	9	2
Utrikesdepartementet ⁷	9	2,5	8	2,5	8	2
Övriga ⁸	3	1	3	1	4	1
Totalt	360	100	324	100	363	100

Tabell 2

Hur går det för myndigheterna i deras arbete med handlingsplaner enligt HO:s undersökningar 2003, 2004 respektive 2005

Andel (%) av myndigheter per undersökningstillfälle.

Myndigheter som	2003	2004	2005
	%	%	%
	n=360	n=324	n=363
börjat inventera tillgängligheten	62	72	79
påbörjat arbetet med en handlingsplan	37	45	52
etablerat kontakt med handikappörelsen	21	27	30
formulerat en policy	16	24	32
har en färdig handlingsplan	7	15	21

⁷ De cirka 100 utlandsmyndigheter (ambassader, konsulat med flera) ingår inte i dessa undersökningar.

⁸ Under gruppen Övriga ingår, 2003 och 2004 Justitieombudsmannen, Regeringskansliet och Riksdagsförvaltningen. I år 2005 ingår även Riksbanken.

Tabell 3

Myndigheter som har en handlingsplan för hur lokalerna, verksamheten och informationen ska bli tillgängliga för personer med funktionshinder enligt förordning 2001:526.

Andel (%) av myndigheter under respektive departement per undersökningstillfälle.

	2003	2004	2005
	%	%	%
Socialdepartementet	21	29	40
Kulturdepartementet	13	30	38
Miljödepartementet	9	13	33
Utbildningsdepartementet	18	20	32
Finansdepartementet	9	20	22
Försvarsdepartementet	11	0	20
Näringsdepartementet	4	12	19
Jordbruksdepartementet	13	25	15
Justitiedepartementet	0	8	12
Utrikesdepartementet	0	0	0
Övriga	67	67	25
Samtliga	7	15	21

Tabell 4

Myndigheternas planmässiga arbete. Myndigheter som har en handlingsplan och myndigheter som planerar att utarbeta en handlingsplan enligt förordning 2001:526 och anta den före 1 februari 2006 samt resterande (planerar ej att ta fram en plan till 1 februari 2006, svarat ej relevant eller ej svarat på frågan)..

Andel (%) myndigheter under respektive departement. HO:s enkät 2005.

	Har handlingsplan	Planerar att ta fram handlingsplan till 1 februari 2006	Resterande
	%	%	%
Socialdepartementet	40	27	33
Kulturdepartementet	38	29	33
Miljödepartementet	33	45	22
Utbildningsdepartementet	32	38	30
Finansdepartementet	22	36	42
Försvarsdepartementet	20	50	30
Näringsdepartementet	19	39	42
Jordbruksdepartementet	15	31	54
Justitiedepartementet	12	45	43
Utrikesdepartementet	0	63	37
Övriga	25	25	50
Samtliga	21	39	40

Tabell 5
Myndigheterna har gjort en egenbedömning av sin handlingsplan genom att besvara nedanstående frågor.

Andel (%) av 77 myndigheter som har en färdig handlingsplan HO:s enkät 2005.

	Ja	Nej	Ej relevant	Ej svar
Frågor	%	%	%	%
Innehåller planen en policy för myndighetens arbete?	75	17	3	5
Tar planen upp hur myndigheten lägger upp arbetet med inventeringar av lokaler, information och kommunikation?	66	28	1	5
Innehåller planen förslag på konkreta (mätbara) åtgärder för myndighetens lokaler?	68	21	5	6
Innehåller planen förslag på konkreta (mätbara) åtgärder för myndighetens information och kommunikation?	60	29	5	6
Anges tidpunkter för utvärdering av planen?	60	32	3	5
Anges tidpunkter för revidering av planen?	61	31	1	7
Framgår av planen hur myndigheten samverkar med handikapprörelsen?	17	73	5	5
Framgår av planen att jämställdhetsperspektivet ska beaktas i myndighetens tillgänglighetsarbete?	31	51	12	6
Tar planen upp att tillgänglighetskrav ska beaktas i samband med att myndigheten gör upphandlingar av varor och tjänster?	58	35	2	5
Anges hur myndigheten tänkt öka de anställdas kompetens om tillgänglighet för personer med funktionshinder?	66	27	0	7
Anges hur myndigheten ska hantera klagomål kring brister i tillgänglighet för personer med funktionshinder?	19	71	3	7

Tabell 6

Myndigheter som har en handlingsplan och myndigheter som planerar att utarbeta en handlingsplan och anta den före 1 februari 2006 samt resterande (planerar ej att ta fram en plan till 1 februari 2006, svarat ej relevant eller ej svarat på frågan).

Antal myndigheter under respektive departement. HO:s enkät 2005.

	Har en handling splan	Planerat till feb 2006	Ej planerat till feb 2006	Ej relevant	Ej svar	Totalt
Finansdepartementet	12	20	13	8	2	55
Försvarsdepartementet	2	5	2	0	1	10
Jordbruksdepartementet	2	4	5	2	0	13
Justitiedepartementet	14	51	31	14	5	115
Kulturdepartementet	9	7	8	0	0	24
Miljödepartementet	3	4	0	1	1	9
Näringsdepartementet	10	21	11	10	2	54
Socialdepartementet	6	4	3	1	1	15
Utbildningsdepartementet	18	21	12	4	1	56
Utrikesdepartementet	0	5	0	2	1	8
Övriga	1	1	0	1	1	4
Samtliga	77	143	85	43	15	363

BILAGA 2: Svarande och bortfall

Svarande

Lista på myndigheter under respektive departement. Listan visar hur de 363 myndigheterna svarat på fråga 12 och 17 i enkäten.

Myndigheter som:

- har en handlingsplan
- planerar att ta fram en handlingsplan till den 1 februari 2006
- har svarat nej på frågan om att de ska ta fram en handlingsplan till 1 februari 2006
- har svarat att frågan ej är relevant
- har inte svarat på frågan.

De två första svarsalternativen är entydiga, antingen har man en handlingsplan eller så planerar man ska ta fram en handlingsplan till den 1 februari 2006. Det går inte att säga att alla som svarat ”ej relevant” eller ”ej svarat” på fråga 17 inte gör något för tillgängligheten.

På fråga 16 har myndigheterna som saknar handlingsplan givit förklaringar till vilka svårigheter de haft med att ta fram en handlingsplan. Många svarar förvisso att de saknar resurser, kompetens, tid, har andra prioriteringar eller att förordningen inte gäller dem. Men någon svarar att myndigheten fastlagt en övergripande handlingsplan och att arbetet är integrerat och delegerat i den ordinarie verksamhetsprocessen. En annan uttrycker att de försökt integrera ett tillgänglighetsperspektiv i andra handlingsplaner istället för att skapa en separat plan. Därför bör svaren relateras till den aktuella myndighetens egen förklaring för att kunna avgöra vad svarsalternativen ”nej”, ”ej relevant”, ”ej svar” står för.

Bortfall, myndigheter som inte besvarat enkäten.

Avslutningsvis, under varje departement anges de myndigheter som inte svarat på enkäten, totalt 32 myndigheter. Dessa myndigheter ingår inte i undersökningen. Bortfallet är jämnt fördelat mellan departementen och representerar både stora och små myndigheter.

Finansdepartementet*Har handlingsplan*

Kammarkollegiet
Kronofogdemyndigheten i Gävle
Lotteriinspektionen
Länsstyrelsen i Blekinge län
Länsstyrelsen i Dalarnas län
Länsstyrelsen i Södermanlands län
Länsstyrelsen i Uppsala län
Länsstyrelsen i Västerbottens län
Länsstyrelsen i Västernorrlands län
Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Premiepensionsmyndigheten, PPM
Statens fastighetsverk, SFV

Ska ta fram handlingsplan till den 1 feb 2006

Andra AP-fonden
Finansinspektionen
Kronofogdemyndigheten i Eskilstuna
Kronofogdemyndigheten i Härnösand
Kronofogdemyndigheten i Karlstad
Kronofogdemyndigheten i Stockholm och Gotland
Länsstyrelsen i Gävleborgs län
Länsstyrelsen i Hallands län
Länsstyrelsen i Jämtlands län
Länsstyrelsen i Kalmar län
Länsstyrelsen i Kronobergs Län
Länsstyrelsen i Skåne län
Länsstyrelsen i Stockholms län
Länsstyrelsen i Örebro län
Länsstyrelsen i Östergötlands län
Nämnden för offentlig upphandling, NOU
Skatteverket
Statens bostadskreditnämnd, BKN
Statens pensionsverk, SPV
Statistiska centralbyrån, SCB

Ska ej ta fram handlingsplan till den 1 feb 2006

Arbetsgivarverket
Bokföringsnämnden
Datainspektionen
Ekonomistyrningsverket
Insättningsgarantinämnden, IGN
Konjunkturinstitutet
Kronofogdemyndigheten i Umeå
Kronofogdemyndigheten i Östergötland och Jönköping
Länsstyrelsen i Gotlands län
Länsstyrelsen i Värmlands län
Länsstyrelsen i Västmanlands län

Statskontoret
Tullverket

Ej relevant

Fjärde AP-fonden
Första AP-fonden
Kronofogdemyndigheten i Göteborg
Kronofogdemyndigheten i Skåne
Nämnden för elektronisk förvaltning
Riksgäldskontoret
Sjätte AP-fonden
Statens kvalitets- och kompetensråd, KKR

Ej svarat på frågan

Länsstyrelsen i Jönköping
Tredje AP-fonden

Bortfall - Ej svarat på enkäten

Fortifikationsverket
Kronofogdemyndigheten i Kalmar
Länsstyrelsen i Norrbottens län
Sjunde AP-fonden

Försvarsdepartementet

Har handlingsplan

Försvarshögskolan, FHS
Statens räddningsverk, SRV

Ska ta fram handlingsplan till den 1 feb 2006

Försvarets materielverk, FMV
Försvarsmakten, FM
Krisberedskapsmyndigheten, KBM
Statens haverikommission, SHK
Totalförsvarets forskningsinstitut, FOI

Ska ej ta fram handlingsplan till den 1 feb 2006

Styrelsen för psykologiskt försvar, SPF
Totalförsvarets pliktverk, TPV

Ej svarat på frågan

Försvarets radioanstalt, FRA

Bortfall - Ej svarat på enkäten

Kustbevakningen, KBV

Jordbruksdepartementet

Har handlingsplan

Allmänna reklamationsnämnden, ARN
Marknadsdomstolen

Ska ta fram handlingsplan till den 1 feb 2006

Djurskyddsmyndigheten
Fiskeriverket
Jordbruksverket, SJV
Livsmedelsverket, SLV

Ska ej ta fram handlingsplan till den 1 feb 2006

Fastighetsmäklarnämnden, FMN
Konsumentverket
Livsmedelsekonomiska institutet
Statens veterinärmedicinska anstalt, SVA
Sveriges lantbruksuniversitet, SLU

Frågan ej relevant

Sametinget
Statens utsädeskontroll

Justitiedepartementet

Har handlingsplan

Brottsoffermyndigheten, BrOM
Hovrätten för Västra Sverige
Högsta domstolen
Justitiekanslern, JK
Kammarrätten i Stockholm
Länsrätten i Kronobergs Län
Länsrätten i Mariestad
Ombudsmannen mot etnisk diskriminering, DO
Säkerhetspolisen
Tingsrätten Malmö
Tingsrätten Mora
Tingsrätten Mölndals
Tingsrätten Växjö
Valmyndigheten

Ska ta fram handlingsplan till den 1 feb 2006

Brottsförebyggande rådet, BRÅ
Ekobrottsmyndigheten, EBM
Göta Hovrätt
Hovrätten för Nedre Norrland
Hovrätten över Skåne och Blekinge
Kammarrätten i Jönköping

Kammarrätten i Sundsvall
Kriminaltekniska laboratorium, Statens SKL
Länsrätten i Blekinge län
Länsrätten i Kalmar län
Länsrätten i Norrbottens län
Länsrätten i Södermanlands län
Länsrätten i Vänersborg
Länsrätten i Värmlands län
Länsrätten i Örebro län
Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning, HomO
Polismyndigheten i Blekinge län
Polismyndigheten i Gävleborgs län
Polismyndigheten i Hallands län
Polismyndigheten i Jönköpings Län
Polismyndigheten i Kalmar län
Polismyndigheten i Kronobergs Län
Polismyndigheten i Norrbottens län
Polismyndigheten i Skåne län
Polismyndigheten i Stockholms län
Polismyndigheten i Västra Götalands län
Polismyndigheten i Örebro län
Polismyndigheten i Östergötlands län
Riksåklagaren, RÅ
Rättshjälpsmyndigheten
Rättsmedicinalverket, RMV
Tingsrätten Borås
Tingsrätten Eskilstuna
Tingsrätten Gotland
Tingsrätten Gällivare
Tingsrätten Halmstad
Tingsrätten Hudiksvall
Tingsrätten Hässleholm
Tingsrätten i Alingsås
Tingsrätten i Blekinge
Tingsrätten Jönköping
Tingsrätten Kalmar
Tingsrätten Kristianstad
Tingsrätten Luleå
Tingsrätten Lund
Tingsrätten Norrtälje
Tingsrätten Nyköping
Tingsrätten Sundsvall
Tingsrätten Södertälje
Tingsrätten Uddevalla
Tingsrätten Varberg

Ska ej ta fram handlingsplan till den 1 feb 2006

Domstolsverket, DV
Hovrätten för Övre Norrland
Kriminalvårdsstyrelsen, KVS

Länsrätten i Dalarnas län
Länsrätten i Gotlands län
Länsrätten i Gävleborgs län
Länsrätten i Göteborg
Länsrätten i Skåne län
Länsrätten i Stockholms län
Länsrätten i Västerbottens län
Länsrätten i Västmanlands län
Polismyndigheten i Dalarnas län
Polismyndigheten i Jämtlands län
Polismyndigheten i Värmlands län
Regeringsrätten
Svea hovrätt med Miljööverdomstolen
Tingsrätten Haparanda
Tingsrätten i Eksjö
Tingsrätten i Falun
Tingsrätten i Gävle
Tingsrätten i Norrköping
Tingsrätten Katrineholms
Tingsrätten Lycksele
Tingsrätten Skövde
Tingsrätten Södra Roslagen
Tingsrätten Trelleborg
Tingsrätten Umeå
Tingsrätten Vänersborg
Tingsrätten Värnamo
Tingsrätten Västmanland
Tingsrätten Östersund

Frågan ej relevant

Hyresnämnden
Kammarrätten i Göteborg
Länsrätten i Jönköpings Län
Polismyndigheten i Gotlands län
Revisorsnämnden
Tingsrätten Helsingborg
Tingsrätten i Göteborg
Tingsrätten i Stockholm
Tingsrätten Karlskoga
Tingsrätten Nacka
Tingsrätten Sollentuna
Tingsrätten Solna
Tingsrätten Stenungssund
Tingsrätten Värmland

Ej svarat på frågan

Länsrätten i Östergötlands län
Polismyndigheten i Västerbottens län
Tingsrätten Skellefteå
Tingsrätten Uppsala

Tingsrätten Ångermanland

Bortfall - Ej svarat på enkäten

Integrationsverket
Länsrätten i Hallands län
Länsrätten i Jämtlands län
Länsrätten i Uppsala län
Länsrätten i Västernorrlands län
Polismyndigheten i Södermanlands län
Polismyndigheten i Uppsala län (svaret senare)
Polismyndigheten i Västernorrlands län
Polismyndigheten Västmanlands län
Rikspolisstyrelsen, RPS (svaret senare)
Tingsrätten Handen
Tingsrätten i Bollnäs
Tingsrätten i Huddinge
Tingsrätten Lidköping
Tingsrätten Linköping
Tingsrätten Mariestad
Tingsrätten Ystad
Tingsrätten Örebro

Kulturdepartementet*Har handlingsplan*

Forum för Levande historia
Livrustkammaren, Skoklosters slott, Hallwylska museet
Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde
Radio- och TV-verket, RTV
Riksutställningar
Språk- och folkminnesinstitutet, SOFI
Statens historiska museer, SHMM
Statens kulturråd
Statens musiksamlingar

Ska ta fram handlingsplan till den 1 feb 2006

Granskningsnämnden för radio och TV
Riksantikvarieämbetet, RAÄ
Riksarkivet, RA
Statens försvarshistoriska museer, SFHM
Statens konstråd
Statens museer för världskultur
Talboks- och punktskriftsbiblioteket TPB

Ska ej ta fram handlingsplan till den 1 feb 2006

Arkitekturmuseet
Biografbyrå, Statens
Konstnärsnämnden
Naturhistoriska riksmuseet
Presstödsnämnden

Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund, SST
Statens maritima museer
Svenskt biografiskt lexikon

Bortfall - Ej svarat på enkäten
Moderna Museet

Miljödepartementet

Har handlingsplan
Boverket
Naturvårdsverket
Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut, SMHI

Ska ta fram handlingsplan till den 1 feb 2006
Kemikalieinspektionen, KemI
Lantmäteriverket
Statens strålskyddsinstitut, SSI
Statens geotekniska institut, SGU

Frågan ej relevant
Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Formas

Ej svarat på frågan
Statens kärnkraftinspektion, SKI

Bortfall - Ej svarat på enkäten
Statens va-nämnd

Näringsdepartementet

Har handlingsplan
Arbetsmiljöverket, AV
Banverket, BV
Jämställdhetsombudsmannen, JämO
Konkurrensverket, KKV
Luftfartsverket, LFV
Sjöfartsverket, SjöV
Statens väg- och transportforskningsinstitut, VTI
Sveriges geologiska undersökning inkl. Bergsstaten, SGU
Verket för näringslivsutveckling, Nutek
Vägverket

Ska ta fram handlingsplan till den 1 feb 2006
Arbetsmarknadsstyrelsen, AMS
Bolagsverket
Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen, IAF
Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering, IFAU

Institutet för tillväxtpolitiska studier, ITPS
Järnvägsstyrelsen
Länsarbetsnämnden i Blekinge län
Länsarbetsnämnden i Gävleborgs län
Länsarbetsnämnden i Kronobergs Län
Länsarbetsnämnden i Norrbottens län
Länsarbetsnämnden i Skåne län
Länsarbetsnämnden i Uppsala län
Länsarbetsnämnden i Västernorrlands län
Länsarbetsnämnden i Västmanlands Län
Länsarbetsnämnden i Västra Götalands län
Länsarbetsnämnden i Örebro län
Länsarbetsnämnden i Östergötlands län
Patent- och registreringsverket, PRV
Post- och telestyrelsen, PTS
Rymdstyrelsen
Skogsstyrelsen, SKS

Ska ej ta fram handlingsplan till den 1 feb 2006

Glesbygdsverket
Luftfartsstyrelsen
Länsarbetsnämnden i Jämtlands län
Länsarbetsnämnden i Jönköpings Län
Länsarbetsnämnden i Kalmar län
Länsarbetsnämnden i Värmlands län
Medlingsinstitutet
Patentbesvärsrätten
Rikstrafiken
Statens energimyndighet, STEM
Turistdelegationen

Frågan ej relevant

Arbetsdomstolen, AD
Elsäkerhetsverket
Handelsflottans kultur- och fritidsråd, HKF
Länsarbetsnämnden i Hallands län
Länsarbetsnämnden i Stockholms län
Länsarbetsnämnden i Södermanlands län
Länsarbetsnämnden i Västerbottens län
Statens institut för kommunikationsanalys, SIKA
Svenska ESF-rådet
Vägtrafikinspektionen

Ej svarat på frågan

Länsarbetsnämnden i Dalarnas län
Verket för innovationssystem, Vinnova

Bortfall - Ej svarat på enkäten

Arbetslivsinstitutet, ALI
Länsarbetsnämnden i Gotlands län

Socialdepartementet

Har handlingsplan

Barnombudsmannen, BO
Handikappombudsmannen, HO
Riksförsäkringsverket, RFV
Socialstyrelsen, SoS
Statens Institut för särskilt utbildningsstöd, Sibus
Statens institutionsstyrelse, SiS

Ska ta fram handlingsplan till den 1 feb 2006

Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd, HSAN
Läkemedelsverket, LV
Statens beredning för medicinsk utvärdering, SBU
Statens folkhälsoinstitut, FHI

Ska ej ta fram handlingsplan till den 1 feb 2006

Institutet för psykosocial medicin, IPM
Läkemedelsförmånsnämnden, LFN
Smittskyddsinstitutet, SMI

Frågan ej relevant

Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap, FAS

Ej svarat på frågan

Statens nämnd för internationella adoptionsfrågor, NIA

Utbildningsdepartementet

Har handlingsplan

Högskolan i Halmstad
Karolinska institutet, KI
Kungliga konsthögskolan
Kungliga Tekniska högskolan, KTH
Luleå tekniska universitet
Lunds universitet
Lärarhögskolan i Stockholm
Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning, KY
Myndigheten för Sveriges nätuniversitet
Mälardalens högskola
Nationellt centrum för flexibelt lärande, CFL
Specialpedagogiska institutet, SIT
Statens ljud- och bildarkiv
Stockholms universitet
Umeå universitet
Uppsala universitet

Växjö Universitet
Örebro Universitet

Ska ta fram handlingsplan till den 1 feb 2006

Blekinge Tekniska Högskola
Göteborgs universitet
Högskolan Dalarna
Högskolan i Kalmar
Högskolan i Kristianstad
Högskolan i Skövde
Högskolans avskiljandenämnd, HAN
Högskoleverket, HSV
Idrottshögskolan i Stockholm, IH
Institutet för rymdfysik, IRF
Karlstads universitet
Konstfack
Kungliga Musikhögskolan i Stockholm, KMH
Linköpings universitet
Malmö högskola
Mittuniversitetet (tidigare Mitthögskolan)
Myndigheten för skolutveckling
Operahögskolan i Stockholm
Södertörns högskola
Teaterhögskolan i Stockholm
Överklagandenämnden för högskolan, ÖNH

Ska ej ta fram handlingsplan till den 1 feb 2006

Danshögskolan
Högskolan i Borås
Högskolan i Gävle
Internationella programkontoret för utbildningsområdet
Kungliga biblioteket, KB
Polarforskningssekretariatet
Rådet för forsknings- och utvecklings- samarbete inom EU
Specialskolemyndigheten, SPM
Ungdomsstyrelsen
Verket för högskoleservice, VHS
Vetenskapsrådet, VR
Överklagandenämnden för studiestöd, ÖKS

Frågan ej relevant

Centrala studiestödsnämnden, CSN
Högskolan i Jönköping
Högskolan i Trollhättan , Uddevalla
Skolväsendets överklagandenämnd

Ej svarat på frågan

Skolverket

Bortfall - Ej svarat på enkäten

Dramatiska institutet, DI
Högskolan på Gotland
Sameskolstyrelsen

Utrikesdepartementet

Ska ta fram handlingsplan till den 1 feb 2006

Inspektionen för strategiska produkter, ISP
Kommerskollegium
Nordiska Afrikainstitutet, NAI
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete, Sida
Svenska Institutet, SI

Frågan ej relevant

Exportkreditnämnden, EKN
Migrationsverket

Ej svarat på frågan

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll, SWEDAC

Bortfall - Ej svarat på enkäten

Folke Bernadottsakademin Myndigheten för utländska investeringar i Sverige,
ISA

Övriga

Har handlingsplan

Regeringskansliet

Ska ta fram handlingsplan till den 1 feb 2006

Sveriges Riksbank

Frågan ej relevant

Riksdagsförvaltningen

Ej svarat på frågan

Justitieombudsmannen JO